

Střední škola, Základní škola a Mateřská škola Rakovník,
příspěvková organizace
Františka Diepolta 1576, 26901 Rakovník

Zpráva o plnění programu EVVO ve školním roce 2015/2016

Zpracovala: Mgr. Karla Pikrtová, školní koordinátorka EVVO

Zpráva o plnění programu EVVO ve školním roce 2015/2016

Program EVVO na školní rok 2015/2016 opět vycházel z metodického pokynu MŠMT čj. 16 745/2008-22. Využíval místní a regionální podmínky, které dlouhodobě poskytují dostatek možností k plnění úkolů daných environmentální výchovou.

Z klíčových kompetencí rozvíjel zejména:

- I. Kompetence k řešení problémů, komunikativní a personální
  - Schopnost kriticky posuzovat a vyhodnocovat informace související s životním prostředím
- II. Kompetence pracovní
  - Osvojit si praktické dovednosti pro chování a pobyt v přírodě i při zacházení s přírodou a uplatňovat je v každodenním životě
- III. Kompetence občanské
  - Poznávat z vlastní zkušenosti přírodní a kulturní hodnoty ve svém okolí, chápat příčiny a následky jejich poškozování, rozumět jedinečnosti svého regionu a jeho potřebám
  - Odpovědně jednat vůči přírodě a prostředí v každodenním životě a účastnit se ochrany životního prostředí
  - Součásti školy - mateřská škola, základní škola speciální a praktická škola dvouletá plnily úkoly, které vyplývaly z jejich vzdělávacích programů, krátkodobého programu plnění EVVO na školní rok a dlouhodobého programu EVVO školy.
  - Pro všechny ročníky ZŠ praktické vyplývala hlavní část plnění programu EVVO z učiva předmětů prvouka, přírodověda, přírodopis, chemie, fyzika, občanská výchova, vlastivěda, zeměpis, dějepis a pracovní vyučování, zpracovaná podle školního vzdělávacího programu „Podaná ruka“.
  - V některých ročnících navíc proběhly projekty z témat, která ŠVP neobsahuje a je každoročně důležité jejich plnění. Všechny součásti školy plnily celý rok projekt třídění odpadu a zapojily se do týdenního projektového vyučování s názvem „Zlatá nit“. Jak už bylo zmíněno, všechny součásti školy se také zapojily do plnění programu z projektu OP-VK.
  - Během školního roku jsme se zaměřili hlavně na budování školní zahrady. V tomto školním roce pedagogové školy v rámci DVPP na školní zahradě postavili hliněnou pec na chleba. Na jaře byly žákům speciální školy předány do užívání dva zvýšené záhony. Na financování zvýšených záhonů byla použita odměna za titul „Škola udržitelného rozvoje“, který jsme získali v listopadu roku 2013.

Součásti školy - mateřská škola, základní škola speciální a praktická škola dvouletá plnily úkoly, které vyplývaly z jejich vzdělávacích programů, krátkodobého programu plnění EVVO na školní rok a dlouhodobého programu EVVO školy.

Pro všechny ročníky ZŠ praktické vyplývala hlavní část plnění programu EVVO z učiva předmětů prvouka, přírodověda, přírodopis, chemie, fyzika, občanská výchova, vlastivěda,

zeměpis, dějepis a pracovní vyučování, zpracovaná podle školního vzdělávacího programu „Podaná ruka“. Žáci 1. ročníku ZŠ logopedické plnili program podle ŠVP pro základní školu.

V některých ročnících navíc proběhly projekty z témat, která ŠVP neobsahuje a je každoročně důležité jejich plnění. Všechny součásti školy plnily celý rok projekt třídění odpadu a zapojily se do péče o zahradu.

Hodnocení plnění společných úkolů

Společné úkoly pro součásti školy jsou dány dlouhodobým plánem EVVO.

1. Poznávání regionu

Znát dobře svůj region je u našich žáků velmi důležité. Často v něm setrvají celý život. Je to také úkol, který systematicky rozvíjí klíčové kompetence. Dobrý vztah k domovu určuje i vztah k životnímu prostředí určité lokality. Nebudu si přece škodit tam, kde mám něco rád.

Při vycházkách v okolí školy si žáci všech typů škol, včetně MŠ, vytvářeli vztah k městu Rakovníku, poznávali rostliny a živočichy, kteří žijí v bezprostřední blízkosti školy, všímali si změn počasí a vlivu počasí na rostliny. Velmi důležitou „pomůckou“ při budování vztahu k životnímu prostředí je Rakovnický potok a jeho okolí a v současné době už i školní zahrada.

Velmi důležitou součástí EV je znalost místních reálií. Žáci obou stupňů praktické školy, střední školy a ZŠ speciální se zúčastňovali akcí pořádaných Muzeem TGM Rakovník s různými místními tématy (140. Výročí vzniku firmy OTTA) nebo s tématy věnovanými minulosti (Neuvěřitelný svět prvních zemědělců).

Ze širšího středočeského regionu poznávali žáci ZŠ speciální Kladensko na pobytovém kurzu v SEV Kladno-Čabárna. Během tří dnů je čekal pestrý environmentální program. Pobytový kurz se uskutečnil ve dnech 30.9. - 2.10.2015.

2. Třídění odpadu

Škola je plně vybavena nádobami na tříděný odpad. Nádobky jsou umístěny na přehledných místech na chodbách, aby je mohli využívat žáci i pracovníci školy. Od minulého školního roku jsou všechny třídy ZŠ praktické a speciální vybaveny koši na tříděný odpad – papír a plasty.

O likvidaci tříděného odpadu se stará koordinátorka EVVO spolu se žáky svého ročníku a paní učitelka Kusalová v rámci Pv s chlapci 9.ročníku. Tříděný odpad se vynáší jednou týdně.

Třídění odpadu je také celoroční školní projekt, do kterého jsou zapojeny všechny součásti školy a kancelář.

3. Budování a využívání zahrady

Ani v tomto školním roce jsme již na zahradě nevybudovali nic zásadního. Zahradu jsme hlavně využívali k pěstitelským účelům. Každá třída má na zahradě záhon, na který si vysela nějakou ranou zeleninu, nejčastěji ředkvičky a hrášek. Všechny třídy pak mají společný bylinkový záhon, o který se starají.

Žáci základní školy speciální využívají dva zvýšené záhony. Na jednom pěstují zeleninu a jahody, na druhém se starají o květiny.

V rámci pracovního vyučování proběhl v podzimních a jarních měsících úklid veřejné části zahrady s dětským hřištěm. Žáci sbírali odpadky, které veřejnost po sobě neuklidila, a kameny. Na dětském hřišti byla posekána tráva. Dětské hřiště tak bylo připraveno veřejnosti k užívání.

V říjnu 2015 v rámci Dne stromů si žáci 9. ročníku připravili pro všechny žáky školy představení stromů, které máme zasazené na školní zahradě. Žáci se dozvěděli, jak se stromy jmenují, kde rostou, co je na nich zajímavého. Na zahradě máme ovocné stromy, ale také ty, které rostou volně v přírodě jako je lípa, jeřáb, buk, a také dnes stromy neobvyklé například kdouloň nebo mišpuli.

Na konci školního roku proběhlo ve škole mnoho různých akcí, včetně akcí souvisejících s environmentální výchovou, a tak se nepodařilo využít pec na chleba.

Mateřská škola si na pozemku u svého areálu založila malou bylinkovou zahrádku, o kterou společnými silami pečují.

4. Správné osobnostní postoje

Celým vyučovacím procesem včetně přestávek nás provází tento úkol. Cílem je vytvořit u žáků kompetence, které jim umožní se navzájem chovat ohleduplně a slušně, respektovat jeden druhého, respektovat autoritu učitele, být tolerantní.

V současné době se zhoršuje v některých třídách chování žáků k sobě navzájem a chování k učitelům. Napadají se, užívají vulgární slova, neváhají použít sprostá slova i vůči učitelům. Musíme na žáky působit různými prostředky. Jednou z metod je i sledování dokumentárních filmů, kterými je škola vybavena, a které se dotýkají různých oblastí života dětí.

K důslednému řešení tohoto problému využíváme i intervenční práce Střediska výchovné péče Slaný. Jeho pracovníci se pokoušejí během několika návštěv se třídou pracovat a narušené vztahy mezi žáky napravit.

5. Rozvíjení zdravého životního stylu

Témata tohoto úkolu se objevují v různých vyučovacích předmětech, hlavně v Pv (příprava pokrmů), Ov a v 8. a 9. ročníku ZŠ praktické ve výchově ke zdraví v rámci TV. Zdravý životní styl a jeho rozvíjení je nutností do budoucnosti, protože v dospělé populaci se stále více objevují civilizační choroby jako je obezita, kardiovaskulární choroby, různé druhy rakoviny. Naši žáci navíc často pocházejí z rodin, kde o zdravém životním stylu nic nevědí, nebo ho prostě neřeší. Často ho berou jako úchylku některých lidí. Hodně žáků kouří už od raných tříd I. stupně základní školy. Je nutné je přesvědčovat, mluvit s nimi o škodlivosti kouření, pití alkoholu či zneužívání drog

Přestože má škola svou jídelnu, každoročně chodí ze ZŠ praktické stále méně dětí na obědy. Do zdravé výživy patří hlavně jíst pravidelně. Máme v současné době více dětí obézních, ale i velmi hubených a drobných. Často děti, které chodí do školní družiny, v jídelně neobědvají, ale jí pouze svačinu z domova. Většinou mají nějaké pečivo. Nenosí si ani ke svačině či obědu žádné ovoce nebo zeleninu. Ve vyšších ročnících si někteří žáci nenosí svačinu vůbec, často ráno nesnídají. Pak bývají unavení, někdy agresivní a náladoví, nesoustředění. Musíme začít přesvědčovat rodiče o správnosti pravidelného jídla a nutnosti chodit na obědy.

K tomuto tématu se již pravidelně konají dny věnované správné výživě v rámci prevence patologických jevů. Žáci si při Dni zdraví připomínají zásady správné výživy, potřebu pravidelného pohybu a zkusí si také přípravu zdravého pokrmu.

6. Rozvoj spolupráce s organizacemi

Škola spolupracovala s již „tradičními“ organizacemi, jako je IVS Budy Krivoklát, DDM Rakovník a SZeŠ Rakovník, Muzeum TGM Rakovník. Žáci se účastnili soutěží, které tyto organizace pořádaly, nebo se účastnili některých nabízených programů. Nově jsme využili nabídky programu roubenky Lechnýřovna v Rakovníku a soutěže, kterou pořádala Speciální škola v Jesenici.

V dubnu proběhla v parku akce s názvem Mezi stromy. Připravili ji pro nás lektori z DDM Poděbrady a Střední školy lesnické ve Žluticích. Přestože byli krutá zima, akce se mimořádně povedla. Žáci se dozvěděli mnoho nového o životě lesa, stromů, zvířat. Velmi je zaujalo stanoviště, na kterém si mohli vyzkoušet pracovní oděv lesního dělníka a potěžkat motorovou pilu.

V červnu na cyklostezce kolem Tyršova koupaliště na několika stanovištích uspořádali pracovníci Vzdělávacího střediska Lesů ČR Krivoklát pro všechny součásti naší školy akci O lese v lese. Další opravdu povedená a dětmi výborně ohodnocená akce s environmentálním nábojem.

Škola je členem sdružení škol se zájmem o ekologickou výchovu M.R.K.E.V, mateřská škola je členem obdobného sdružení M.R.K.V.I.Č.K.A. Sdružení poskytuje množství různých materiálů k plnění EV na školách, metodické rady, nabídky vzdělávání a časopis Bedrník.

Již podruhé jsme se zúčastnili soutěže pořádané Klubem ekologické výchovy a Středočeským krajem o titul Škola udržitelného rozvoje. Před třemi lety jsme byli jednou z pěti škol, která titul Škola udržitelného rozvoje I.stupně obdržela. Snažili jsme se plnit environmentální výchovu tak, abychom opět obstáli. A nakonec se povedlo a titul Škola udržitelného rozvoje I. stupně jsme v březnu 2016 obhájili. Titul je platný tři roky.

Plnění plánovaných akcí během jednotlivých měsíců školního roku

Měsíc	Naplánované akce
Září	Naplánované akce splněny Plnění neplánovaných aktivit <ul style="list-style-type: none"> • Čištění akvária
Říjen	Naplánované akce splněny
Listopad	Naplánované akce splněny
Prosinec	Naplánované akce splněny
Leden	Naplánované akce splněny Plnění neplánovaných aktivit <ul style="list-style-type: none"> • Včely a včelaři
Únor	Naplánované akce splněn
Březen	Naplánované akce splněny

Duben	Naplánované akce splněny Plnění neplánovaných aktivit <ul style="list-style-type: none"> • Mezi stromy – den s lesní pedagogikou
Květen	Naplánované akce splněny
Červen	Naplánované akce splněny Plnění neplánovaných aktivit <ul style="list-style-type: none"> • O lese v lese • Jesenické putování – přírodovědná soutěž

V tomto školním roce jsme plán plnění EVVO opět splnili.

Využívání pomůcek

Druh pomůcky	Název pomůcky
Přírodní tvary	Raznice
Demonstrační pomůcky	Nová Dida Koloběh vody Pod kůží stromů Žába Motýl Beruška Stopy zvířat Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie Vyprávění starého stromu Tajemství vody Barevné kontejnery
Smyslové pomůcky	Šest Alíků a aromalotto
Literatura, časopisy	Originální výtvarné nápady Život lesa Ekologická a environmentální výchova v praxi Ovoce

	<p>Les</p> <p>Velký atlas oblaků</p> <p>Království zvířat</p> <p>Co kvete od jara do zimy</p> <p>Rostliny naší přírody</p> <p>Zvířata světa</p> <p>Atlas ptáků</p> <p>Pták roku 2016</p> <p>Nika</p> <p>Ptáci</p>
Audio, video	<p>VK Ekologie I.,II.</p> <p>VK Člověk a jeho biotop</p> <p>VK Ekologický přírodopis – Pole a louka - Les</p> <p>VK Domácí zvířata</p> <p>DVD Domácí zvířata</p> <p>DVD Člověk a příroda</p> <p>O lese a vodě</p> <p>Hlasy a zvuky z přírody</p> <p>Zvířata v životním prostředí</p> <p>DVD Členovci</p> <p>DVD Přírodní společenství</p>
Hry	<p>Pexeso ekosystém</p> <p>Pexeso les</p> <p>Kvarteto zvířata</p> <p>Černý Petr</p>
Výtvarné přírodní pomůcky	<p>Slunéčko na vystřihování</p>
Pracovní sešity, pracovní listy, klíče	<p>Třídění odpadů</p> <p>Proměny přírody</p> <p>Lesní čarování</p>

	Karty stromů 1,2,3 Naše stromy a keře Sedlákovovo čarování Vodní čarování Klíč k určování obojživelníků S Martinem a Petem širým světem Stromy a keře Rostliny naší přírody Klíč k určování obojživelníků a plazů
Pomůcka k určování	Globus Kuchyňská váha Kompas
Pomůcka k vycházkám do přírody	Nordic walking hole
Ostatní	Tkalcovské stavy Základy ekologie Proměny přírody Inspirace les Plakát – koloběh vody Úpravna vody Klíčava Zelený balíček Třídění odpadů - krabice

Během školního roku nebyly nakoupeny žádné nové pomůcky k plnění EV, ale byly ve velkém množství využívány stávající, které má škola z minulého období.

Účast v soutěžích

Během školního roku 2015/2016 jsme se v podzimním a jarním období zúčastnili Botanické soutěže. Soutěž pořádá SZeŠ, DDM a IVS Budy Krivoklát. Protože se v naší kategorii již žádné školy soutěže neúčastní, soutěží mezi sebou naši žáci.

V červnu se naši žáci zúčastnili přírodovědné soutěže Jesenické putování, pořádané Speciální školou Jesenice.

Výsledky jarního kola Botanické soutěže:

1. Patrik Keresteš
2. Pavel Hemens
3. Natálie Onodiová

Umístění našich žáků v soutěži Jesenické putování:

2. místo: Družstvo ZŠ speciální – Sklenička, Truhlář, Votroubková
4. místo: ZŠ praktická – Růžička, Hemens, Kostříž

DVPP

Ve školním roce 2015/2016 neproběhlo žádné další vzdělávání pedagogických pracovníků s environmentální tematikou.

Závěr

Přes klady i zápory v plnění programu environmentální výchovy se aktivit účastníme s elánem a zapálením, s vědomím, že pracujeme pro životní prostředí, které budou v budoucnu ovlivňovat naši žáci.

Závěrem chci poděkovat vedení školy a všem kolegyním i kolegům za podporu a Mgr. Aleně Vožehové za velmi účinnou pomoc.

D.Defoe – J.V.Pleva: Robinson Crusoe

Robinson vystoupil na mírný pahorek na břehu moře. Moře bylo již klidné a jeho hladina se leskla jako zrcadlo. Daleko v moři se třpytil široký pás drobounkých vlněk. V korunách stromů se ozýval křik ptactva. Jinak tu bylo hluboké ticho. Nad keři, stromy a nad celou krajinou se vznášel modravý mlžný opar.

V Rakovníku 22. 9. 2016

Mgr. Karla Pikrtová

